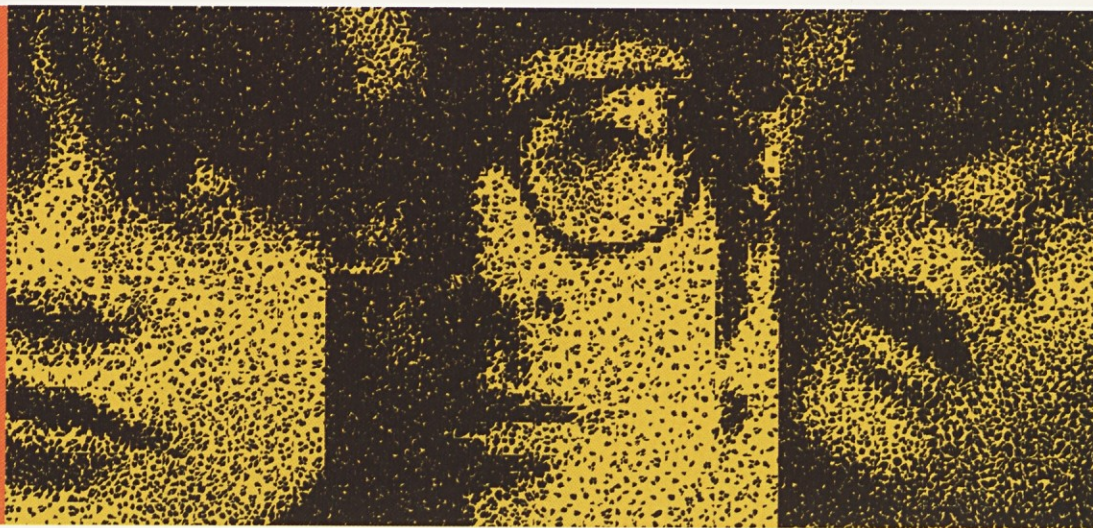

LOCARNO 2006

Kako se meri umetniška vrednost filmskega festivala? Odmisliti je treba sodbe kritikov in občinstva, ugledne goste in velikost prireditve, toda morda se nam priporočijo gastronomska podjetja, v vrtovih katerih lahko obiskovalci festivala zaužijejo potrebno hrano; picerija kot platforma za diskusije. Če gledamo tako, potem je bil 59. filmski festival v Locarnu umetniška polomija. Teme pogovorov so bile moda, pokrajina in mladostni spomini Günterja Grassa, ne pa filmi na festivalu, ki se je z novim umetniškim vodjem Frédéricom Mairejem sicer spremenil navznoter, ne pa navzven.

ZGODOVINA/POLITIKA

Tudi film mladega Ryana Flecka iz ZDA, ki po prijemu pri wrestlingu nosi naslov *Half Nelson*, govori o odsotnosti sprememb, o stanju mirovanja. Fleckova nemirna, a vseeno tekoča pripoved o mladem »levičarskem« učitelju, ki se z eno od svojih učenk – potem ko ga ta zasači pri kajenju cracka – spusti v prisilno zaupen odnos, je subtilno predstavljen otok sreče v velikem, brezskrbnem procesu filmske predelave (polpretekle) zgodovine. Lahkotnost in spretnost, s kakršnima se resignacija, ki preti zaradi minljivosti zgodovinskih prelomnic (King, Malcolm X, Harvey Milk), povezuje z agresivno aktivacijo mrtvega subjekta državljana, ki se bori za svoje pravice, je v sodobni filmski produkciji nekaj izjemnega. Tudi ob kvaziavtentični, realsocialistični drami, kot je *Das Leben der Anderen* Nemca Florianana Henckla von Donnersmarcka, ki je na projekciji na veličastnem Piazza Grande očarala občinstvo, je treba zaploskati Fleckovemu aktualnemu delu z akutno vsebino.

SEKS

Prikazovanje (raznih oblik) seksualnosti ostaja nepotrebna do razsvetljujoča konstanta v *world cinema*: sedemdelni filmski omnibus *Districted*, od katerega smo štiri dele lahko videli v Locarnu, zbere na kup

Matthewa Barneyja, Marino Abramovića, Larryja Clarka in Gasparja Noéja, ki (znova) garajo na imaginarni in vsekakor porozni ločnici med pripovednim filmom in pornografijo. V svojem dokumentarnem delu *No Body is Perfect* se mladi Švicar Raphaël Sibilla giblje po difuznem pojmu telesa ter išče in najdeva ljudi, ki si v meso zabadajo kovino ali pa se vdajajo ekstremnim S/M praksam. Kljub človekoljubni usmeritvi filma, ki si silno prizadeva za razumevanje, simpatični potpuri perverzij zdrsrne v redundantnost, saj pri Sibillovi kompilaciji pogrešamo tako red kot tudi smisel.

Na trenutke izjemno poživljavač transgresiven prispevek pa prihaja z Japonske in se imenuje *The Whispering of the Gods*. Režijski prvenec Ómorija Tatsushija, posnet po zelo uspešnem romanu Hanamure Mangetsuja, prikazuje življenje prestopnika po prisilni napotitvi v samostan, ki stoji v brezoblični snežni puščavi, za njeno sterilno belino, ob kateri vse stvari postanejo enake, pa se zdi, da kar kliče po kršenju tabujev. Formalno-estetsko zavezan evropski in azijski umetniški kinematografiji eksistencialistične usmeritve režiser v vznemirjajoče montiranih vinjetah prikaže propad prostega radikala v radikalno hierarhični družbi. Taborniki, šolski sistem in duhovščina delujejo kot triangel institucionaliziranega bivanja, katerega dogme sugerirajo moralno nedotakljivost, za katero se skriva človeški propad. Junak filma si iz germanijeve žice naredi svetovni oziroma vesoljski sprejemnik in prisluškuje šepetanju prostih bogov.

MOJSTROVINA

Če so *bodies in motion* iz zgoraj omenjenih filmov ponudili dovolj gole kože ne le za to, da je bilo povprečne obiskovalce festivala treba zaščititi z **mastno tiskanim opozorilom** v festivalskem katalogu, ampak tudi za to, da so se krepostne duše ogrele (končno malo pogovorne kulture!), pa sta najboljša filma festivala ostala (skorajda) neopažena. Japonka Naomi Kawase, katere izjemna dela so v Evropi verjetno pozna-

na kvečjemu »festivalskim turistom« in »zasvojemcem z dokumentarci«, je s svojim globokim 40-minutnim *Tarachime* gostovala v eni od spremljevalnih sekcij Locarna. V estetiki domačega videa je eno za drugo zmontirala – konkretnije: sešila – dve prelomnici iz svojega zasebnega življenja: rojstvo otroka in babičino smrt. Režiserka intimne stvari posreduje prek splošnih; njeno delo je velika razprava o življenju in smrti, primerljivo pa je z monumentalnim diptihom Stana Brakhagesa – *Window Water Baby Moving* in *The Act of Seeing with One's Own Eyes*.

Za konec nam ostane še veliko odkritje Locarna 2006: *Tête d'or* Gillesa Blancharda, ki klasični gledališki komad Paula Claudela presadi v francoski zapor, v katerem 28 jetnikov + Béatrice Dalle recitirajo to veliko, religiozno navdahnjeno Claudelovo tragedijo. S tem je skozi eklektični festivalski izbor, ki si je pretirano želel ugajati, šinila slutnja velikega monolita dvojice Jean-Marie Straub in Danièle Huillet, ob kateri so obiskovalci brez besed in zmedeni obsedeli v restavracijah. Ta festival ni bil inspiracija, agresija, provokacija, ampak masturbacija, in to takšna, ob kateri smo ostali nepotešeni.

MARKUS KEUSCHNIGG